

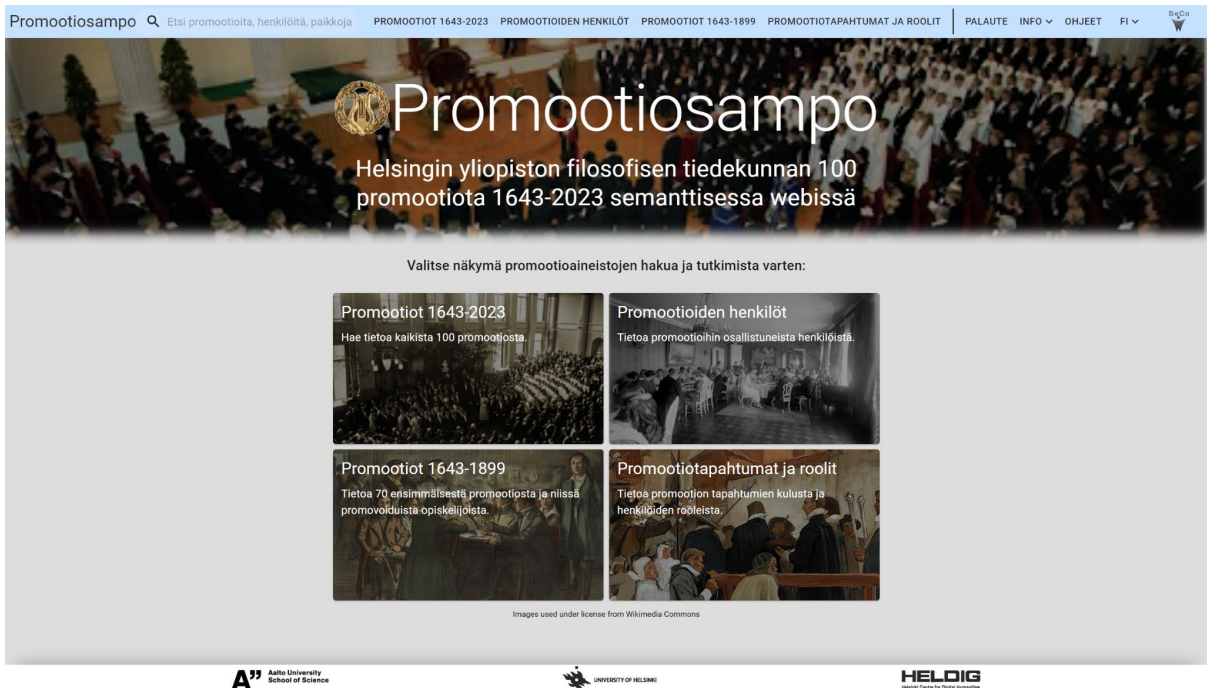
Käyttöohje

2.10.2023

Promootiosampo-portaalin avulla voi hakea, selata ja tutkia Helsingin yliopiston filosofisen tiedekunnan sataan promootioon 1643–2023 liittyviä tietoja ja akateemisia henkilöitä. Järjestelmän tausta ja idea on kuvattu tässä [artikkelissa](#) ja Promootiosampo-hankkeen [kotisivulla](#).

Pääsivu

Sampo-mallin mukainen portaali tarjoaa käyttäjälleen etusivun (ks. kuva 1), josta voi valita erilaisia sovellusnäkyymiä taustalla olevaan datapalveluun. Promootiosammon etusivulla tarjotaan lisäksi näkymä käsityönä tehdyille tietosivulle, jossa selostetaan promootioon osallistuvien henkilöiden virallisten roolien merkitykset sekä nykyisen promootiokäytännön mukainen, useita päiviä kestävä tapahtumien kulku: tanssiharjoitukset, Flooran päivä 13.5., esiseppeleensitojaiset, 1. promootiopäivä, 2. promootiopäivä, 3. promootiopäivä ja niiden yli 40 ohjelmanumeroa. Näitä ovat esimerkiksi seppeleensitojan kosinta, miekanhiojaispäivälliset, kysymys priimustohtorille ja maisterifranseesi.

Kuva 1. Promootiosammon pääsivu

Pääsivun yläpalkissa on hakuikkuna, jolla voi hakea järjestelmän tuntemien entiteettien (henkilöt ja paikat) kotisivuja merkijonohauulla. Yläpalkissa ovat myös painikkeet, joista voi valita sovellusnäkymän, lähettää palautetta kehittäjille (PALAUTE), saada tietoa portaalista (INFO), avata nämä ohjeet (OHJE), valita käyttöliittymän kielen ja päästä Promootiosammon toteuttaneen Semanttisen laskennan tutkimusryhmän kotisivuille ([SeCo](#)).

Sovellusnäkyvät

Sovellusnäkyvät perustuvat käytetyn tietomallin keskeisiin tietotyyppeihin (luokkiin), joita Promootiosammon tapauksessa ovat Promootiot 1643–2023, Promootioiden henkilöt, Promootiot 1643–1899, sekä näiden ominaisuuksiin. Etusivun yläpalkissa on lisäksi linkit lisätietoihin portaalista, käyttöohjeisiin ja palautekanavaan kehittäjille järjestelmän jatkokehitystä ja mahdollisten virheiden korjaamista varten.

Näkymissä voidaan hakea näkymään liittyvän luokan, ts. promootioiden ja henkilöiden, yksilöitä ns. fasettihaun avulla tekemällä rajoituksia luokan ominaisuuksien arvoihin. Voidaan esimerkiksi rajata tutkittavat promootiot vain Turun Kuninkaallisessa Akatemiassa pidettyihin promootioihin tai henkilöt roolin perusteella vain promoottoreihin tai kantaattirunoilijoihin.

The screenshot shows the 'Promootiosampo' application interface. At the top, there is a search bar and navigation tabs for 'PROMOOTIOT 1643-2023', 'PROMOOTIOIDEN HENKILÖT', 'PROMOOTIOT 1643-1899', and 'PROMOOTIOTAPAJUHMAT JA ROOLIT'. Below the search bar, the main content area is titled 'Promootiot 1643-2023'. On the left side, there are several filter panels: 'Tulokset: 22 promootiota', 'Aktiiviset suodattimet' (with a 'POISTA KAIKKI' button), 'Rajotit' (with a search field), 'Promootio' (with a dropdown), 'Henkilö' (with a list of names and checkboxes), 'Vuosi' (with a date range from 1643 to 2023 and a 'HAE' button), and 'Yliopisto' (with a list of institutions and checkboxes). The main table displays search results with columns for 'Promootio', 'Promootion kuvaus', 'Kuva', 'Käyttökäsi', 'Tapahtumajäsen', 'Yliopisto', 'Promootio', 'Varapromootori', 'Pääasiamies', and 'Ulkomaalaiset'. The table contains several rows of data, each representing a specific promotion event with associated dates, locations, and names of participants.

Kuva 2. Näkymä Promootiosammon sataan filosofisen tiedekunnan promootioon.

Kuvassa 2 käyttäjä on valinnut näkymän Promootiot 1643–2023 ja siinä fasetista Yliopisto kategorian Keisarillinen Aleksanterin yliopisto, jolloin hakutulokseen tulee 22 promootiota. Fasetit näkyvät vasemmalla ja hakutulokset oikealla. Jokaiselle promootiolle on haettu siihen tavalla tai toisella liittyvä kuva eri tietolähteistä, esimerkiksi muotokuva promoottorista tai promootioon liittyvä esine, kuten miekka. Promootiota klikkaamalla pääsee tilaisuuden kotisivulle, johon on kerätty yhteen promootioon liittyvää erilaista tietoa ja linkkejä. Kuvaa klikkaamalla taas saa siihen liittyvää lisätietoa.

Oletusarvoisesti hakutulokset näytetään taulukkomuodossa (TAULUKKO-välilehti), mutta yläpalkissa olevaa välilehteä vaihtamalla on tarjolla muitakin data-analyttisiä visualisointeja hakutulosta varten. Kuvan 2 tapauksessa käytettävissä on taulukon ohella välilehti, jolta löytyy histogrammi hakutuloksen promootioihin eri rooleissa osallistuneiden lukumääriin liittyen.

Fasettihaussa kaikkien fasettien tiedot hakuosumien lukumäärien osalta päivittyvät automaattisesti jokaisen valinnan jälkeen, jolloin esimerkiksi Promootioiden henkilöt-fasetin osumien lukumäärät kertovat, monessako eri promootiossa kukin henkilö on ollut mukana virallisessa roolissa. Esimerkiksi Zacharias Topeliuksen lukema on 8 ja Akatemiasammon ja Promootiosammon taustalla olevien ylioppilasmatrikkeleiden kehitystyössä keskeisen professorin Jakob Johan Wilhelm Laguksen (1821–1909) lukema on 5.

Kuvassa 3 on esitetty näkymä Promootioiden henkilöt, jonka hakufasetteina ovat Nimi, Henkilö, Roolit, Osakunta, Ammatti tai arvo ja Promootio. Fasetti Roolit on avattu, josta selviää hakutuloksen henkilöiden roolien määrät, tässä esimerkiksi se, että kunniaohtoreita eri promootioissa on ollut kaikkiaan 320 ja riemumaistereita 194. Hakutuloksessa on henkilöiden kuvakkeina käytetty muotokuvien puuttuessa mm. heidän väitöskirjojaan, jotka löytyvät linkitettyinä Kansalliskirjaston Fennica – Suomen kansallisbibliografiaan.

Promootiosampo Etsi promootioita, henkilöitä, paikkoja

PROMOOTIOT 1643-2023 PROMOOTIOIDEN HENKILÖT PROMOOTIOT 1643-1899 PROMOOTIOTAPAHTUMAT JA ROOLIT PALAUTE INFO OHJEET FI

Promootioiden henkilöt

Tulokset: 1180 henkilöä

Rajoihi:

Nimi: [Hae]

Henkilö: [Valitse]

Rooli: [Valitse]

Eteli...

- Kuningaslehti [320]
- Riemumästeri [194]
- Ulkomästeri [102]
- Pöytäkirjantekijä [101]
- Promoottori [95]
- Promoottorinoulaja [81]
- Gratia [79]
- Maisterikysymyksen esittäjä [59]
- Yleisen seppäläisyyden [46]
- Pöytäkirjantekijä [45]
- Pöytäkirjantekijä [44]

Osakunta: [Valitse]

Ammatti tai arvo: [Valitse]

Vuosi: 1643 - 2023

HAE

Promootio: [Valitse]

Eteli...

- 1. promootio (1643) [3]
- 2. promootio (1647) [3]
- 3. promootio (1650) [3]
- 4. promootio (1655) [3]
- 5. promootio (1656) [3]

Nimi	Kuva	Kuolinaika	Osaamisen vuosi	Osaanta	Ammatti tai arvo	Ulkomaat
Petteri Torpainen		Vähäosia vuodelta 1646, jossa mainitaan filosofian tiedokunnan adjuti Petrus Torpainen.	1643 (Ulkomästeri)	Wetmarlandensis	filosofian apulainen	• Akatemiasampo • Wexiöhistoriansivustot
Samuel Hartman		Samuel Hartmanin aloitekirjama kantaaja vuodelta 1652.	• 1643 (Pöytäkirjantekijä) • 2022 (Promoottorinoulaja)	Nylandensis	• antikurkissa • netti • runoilija	• Akatemiasampo • Wikilähti • Wexiöhistoriansivustot
Simon Keelous		Tutkimus koolien alku, vuosia luokissa ja kalenterilla, jonka Simon Keelous on kirjoittanut vuonna 1661.	• 1643 (Promoottori) • 1661 (Promoottori)	-	• filosofian maisteri • matematiikko • matemaattisen professorin • lähtökirje	• Akatemiasampo • Wikilähti • Wexiöhistoriansivustot
Anders Ullstadus		Kirjassa mainitaan Anders Ullstadus ja hänen saavuttamansa maisterin tutkinto.	1647 (Ulkomästeri)	Pohjalainen osakunta	• in kirkkoherra • filosofian maisteri	• Akatemiasampo • Wikilähti • Wexiöhistoriansivustot
Michael Jurellus		Vähäosia vuodelta 1647, jossa Michael Jurellus nimitetty.	1647 (Pöytäkirjantekijä)	Pohjalainen osakunta	• Oulun kirkkoherra • filosofian maisteri	• Akatemiasampo • Wexiöhistoriansivustot • Wexiöhistoriansivustot
Michael Wexionius (Gyldenstolpe)		Mikael Wexionius itseisesti promootiovuonna 1650.	• 1647 (Promoottori) • 1653 (Promoottori)	Smölandilainen osakunta	• Turun hovioikeuden osastosi • filosofian maisteri • modernien oikeustieteen lauantu • professori	• Akatemiasampo • Wikilähti • Wexiöhistoriansivustot

Kuva 3. Näkymä promootioissa virallisissa rooleissa olleisiin yli tuhanteen henkilöön

Promootionäkymän tapaan henkilöiden hakutulos näytetään oletuksena taulukkona, mutta tulosta voi myös visualisoida prosografisesti eri välilehdillä, tässä tapauksessa roolien histogrammeilla tai kartoilla, joista selviää henkilöiden syntymäpaikat, kuolinpaikat, muuttoliike ja tapahtumat. Kuvassa 4 on esimerkiksi visualisoitu aikavälin 1643–1899 promootioiden henkilöihin liittyviä tapahtumia kartalla.

Promootiosampo Etsi promootioita, henkilöitä, paikkoja

PROMOOTIOT 1643-2023 PROMOOTIOIDEN HENKILÖT PROMOOTIOT 1643-1899 PROMOOTIOTAPAHTUMAT JA ROOLIT PALAUTE INFO OHJEET FI

Promootioiden henkilöt

Tulokset: 476 henkilöä

Aktiiviset suodattimet: [Välillä 1643-1899] [POSTA KAKKO]

Rajoihi:

Nimi: [Hae]

Henkilö: [Valitse]

Rooli: [Valitse]

Osakunta: [Valitse]

Eteli...

- Unkunen [308]
- Ostrobotnians [20]
- Nylandensis [16]
- Aboensis [15]
- Borealis [14]
- Svedensens [12]
- Wilkogens [12]
- Pohjalainen [11]
- Sataoandensis [11]
- Uusmaalainen [9]
- ...

Ammatti tai arvo: [Valitse]

Vuosi: 1643 - 1899

HAE

Promootio: [Valitse]

Mapbox

Map visualization showing events related to individuals from 1643-1899 across Europe. Markers are color-coded by role: blue for 'Kuninkaanhoitaja', orange for 'Pöytäkirjantekijä', green for 'Promoottori', and red for 'Promoottorinoulaja'. The map shows a high concentration of events in the Baltic region, particularly around Sweden and Finland.

Kuva 5. Promootioiden 1643–1899 henkilöihin liittyvät tiedossa olevat tapahtumat kartalle visualisoituina. Markkeria klikkaamalla saa tietoa paikkaan liittyvistä henkilöistä.

3 Entiteettien kotisivut

Jokaiselle haettavalle entiteetille, kuten henkilölle, promootiolle ja paikalle, on luotu automaattisesti luotu oma kotisivu, jolle pääsee hakutuloksen tai muuta linkkiä klikkaamalla. Esimerkiksi kuvassa 5 on vuosien 1647 ja 1653 promootioiden promoottorin Michael Wexionuksen (aateloituna Gyldenstolpe) (1609–1670) kotisivu, johon on koottu ja linkitetty monipuolista tietoa hänen elämästään.

Promootiosampo Etsi promootioita, henkilöitä PROMOOTIOT 1643-2023 PROMOOTIOIDEN HENKILÖT PROMOOTIOT 1643-1899 PROMOOTIOTAPAHTUMAT JA ROOLIT PALAUTE INFO OHJEET FI

Promootioiden Henkilöt

Michael Wexionius (Gyldenstolpe)

TALLUKKO SPARQL-KYSELY

Kuva

Kuvateksti Mikael Wexionius ilmeisesti promootiovuonna 1650.

Kuvalähde https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mikael_Wexionius.jpg

Tekijänoikeusviihtaus K. O. Lindeqvist (185811927), Public domain, via Wikimedia Commons

Nimi **Michael Wexionius (Gyldenstolpe)**

Matrikkellehti Yo Uppsalassa 4.1626 **Mikael Wexionius**, astelotuna 1650 **Gyldenstolpe Michael Olaf Smolandus** gUB. * 16.2.1609. Vht. Växjö'n hospitaalisääntäjä **Olof Angermannus** (Olaus Olaf) ja **Gunilla Erländsdotter** (Stolpe). Växjö'n koulun oppilas 1617. Ylioppilas Uppsalassa 4.1626 **Mikael Olaf Smolandus** / (*Wexionius* postea *Gyldenstolpe*). Oraatio Uppsalassa 9.6.1627. Respondenti Uppsalassa 29.10.1631 pro gradu, pr. kreikan kielen prof. Joh. Stalenus. FM Uppsalassa 13.3.1632. Lähti nelivuotiseksi ulkomaanmatkalle Saksaan ja Hollantiin 12.1633, vieraill. Wittenbergin, Marburgin (Stierman: Magdeburgin), Groningenin ja Leidenin yliopistoissa. Ylioppilas Marburgissa 10.1.1634 - 1636. Ylioppilas Leidenissä 30.5.1636 **Michael Wexionius** Sævus. 28 Jänn. J. Pihl useita oraatioita Turussa professorina. Preees 25.5.1650 pro doctoratu. MOT Turussa 18.6.1650. — Smäländiläisen osakunnan inspehtori 1643, Smäländiläisen ja Lämsjötaimelaalaisen 1653. Fil. tiedek. promootori 1647 ja 1653. — Växjö'n koulun rehtori 1638. Turun akatemian käytännöllisen filosofian (valtiotieteen ja historian) professori 1640, samalla ylim. lainopin professori 1647. Akatemian rehtori 1641-42, 1653-54 ja 1654-55. Aateloitu 1650. Turun hovioikeuden ateliseluokan asessori 1657, samalla Pohjanmaan tuomiokunnan tuomari 1666-70 sekä Vättilen, Askimin ja Östra Hisingenin läänikuntien tuomiokunnan tuomari Ruotsissa 1667-70. Onnist. tiloja Rymättylässä, Raaisossa ja Liedossa. Synodaaliväitöksen preees pappeinkokouksessa Turussa 1647. Valtiopäivämies 1650. Turun maakuntakokouksen osanottaja 1657. † Turussa 28.6.1670.

Pso. 1637 **Susanna Nilsdotter Orucimontanus** († 1669).

Roolit Promootori

Osallistumisvuosi • 1647 (Promootori)
• 1653 (Promootori)

Promootion numero • 2. promootio (1647)
• 4. promootio (1653)

Kanssaosallistajat • [Anders Ulstadius](#)
• [Henrik Carstenius](#)
• [Michael Juvvinius](#)
• [Niels Lindom](#)

Kuva 4. Promootioiden 1647 ja 1653 promootorin Michael Wexionuksen (1609–1670) kotisivu.

Kotisivut on linkitetty sen entiteettiin eri tavoin liittyvään tietoon, myös lisätietoihin ulkoisissa verkkopalveluissa kuten Wikipediassa, Akatemiasammossa ja Biografiasammossa.